

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В.І. Тітяєв

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„Управління потенціалом
підприємства”**

(для студентів 5 курсу денної та 5 курсу заочної форм навчання
спеціальностей 7.050.100 і 8.050.107 – Економіка підприємства)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни „Управління потенціалом підприємства” для студентів 5 курсу денної та 5 курсу заочної форми навчання спеціальностей 7.050.100 і 8.050.107 – „Економіка підприємства”/ Харьк. нац. акад. міськ. госп.; уклад.: В.І. Тітяєв – Харків: ХНАМГ, 2009. - 26 с.

Укладач: В.І. Тітяєв

Програми побудовані за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: доц., к.е.н. В.О.Костюк

Рекомендовано кафедрою міської і регіональної економіки (протокол № 8 від 20.03.09)

ВСТУП.....	5
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	8
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	9
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для студентів 5 курсу денної форми навчання).....	10
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи.....	10
2.2. Зміст дисципліни.....	10
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями.....	13
2.2.2. Лекційний курс.....	14
2.2.3. Практичні заняття.....	15
2.2.4. Індивідуальні заняття.....	16
2.2.5. Самостійна навчальна робота студента.....	16
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	17
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення.....	17
3. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для студентів 5 курсу заочної форми навчання).....	19
3.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи.....	19
3.2. Зміст дисципліни.....	19
3.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями.....	21
3.2.2. Лекційний курс.....	22
3.2.3. Практичні заняття.....	23
3.2.4. Індивідуальні заняття.....	23
3.2.5. Самостійна навчальна робота студента.....	24
3.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	24
3.4. Інформаційно-методичне забезпечення.....	25

ВСТУП

Дисципліна „Управління потенціалом підприємства” за освітньо-професійною програмою має статус нормативної.

Програма розроблена на основі:

ОКХ ГСВО ОКХ магістра спеціальності 8.050.107 і спеціаліста спеціальності 7.050.100 – «Економіка підприємства» напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво», 2004р.

ОПП СВО ХНАМГ ОПП магістр спеціальності 8.050.107 і спеціаліст спеціальності 7.050.100 «Економіка підприємства напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво», 2005р.

СВО ХНАМГ Навчальний план магістра спеціальності 8.050.107»Економіка підприємства» і спеціаліста спеціальності 7.050.100 – «Економіка підприємства»

Програма ухвалена кафедрою міської і регіональної економіки (протокол № 8 від 20.03.09)

та Вченою радою факультету економіки і підприємництва (протокол від " 31 " 08. 2009р. № 6)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: засвоєння теоретичних і прикладних знань щодо методів і процесів управління формуванням, функціонуванням та розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи. Вивчення новітніх підходів до управління формуванням, розвитком, конкурентоспроможністю потенціалу підприємства, результативністю його використання за сучасними соціально-економічними критеріями; набуття вмінь обґрунтовувати і використовувати механізми запобігання кризі та антикризового управління суб'єктами господарювання.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні: методи і процеси управління потенціалом підприємства, які забезпечують високий рівень ефективності виробничо-господарської та комерційної діяльності.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Мікро- та макроекономіка Економічна теорія Менеджмент Маркетинг Економіка підприємства Статистика Економічно-математичні методи Планіметрія Потенціал підприємства Фінанси Економіка праці Бухгалтерський облік	Економіка і організація інноваційної діяльності Аналіз господарської діяльності Стратегічне управління підприємством

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ОПП)

Модуль 1. Управління формуванням (1/36) та розвитком потенціалу підприємства

ЗМ 1.1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства.

1.1.1. Структура та особливості підприємства як виробничої соціально-економічної системи.

1.1.2. Цілі і місія підприємства. Законодавство про створення підприємства, концептуальні моделі підприємства.

1.1.3. Варіанти прийняття рішень у сфері управління розвитком потенціалу підприємства.

ЗМ 1.2. Оптимізація структури потенціалу підприємства.

1.2.1. Теоретичні підходи до визначення структури потенціалу підприємства.

1.2.2. Послідовність заходів по оптимізації структури потенціалу підприємства.

1.2.3. Визначення ефективності оптимізації структури виробничої потужності окремих технологічних підрозділів підприємства.

ЗМ 1.3. Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями.

1.3.1. Сутність парадигми як економічної категорії.

1.3.2. Вартісні критерії і показники оцінки потенціалу підприємства.

1.3.3. Вплив інфляційних факторів на вартісну оцінку підприємства.

1.3.4. Вартісна оцінка і інвестиційна привабливість підприємства.

ЗМ 1.4. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами.

1.4.1. Види і функції інформації в процесах управління

1.4.2. Організація сучасних інформаційних систем.

1.4.3. Інформаційне забезпечення управління складними технологічними процесами.

Модуль 2. Управління стратегією і тактикою розвитку потенціалу підприємства (1 / 36)

ЗМ 2.1. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства.

2.1.1. Матеріально-технічне забезпечення підприємства, його характеристики.

2.1.2. Оцінка ефективності використання матеріально-технічного потенціалу.

2.1.3. Визначення резервів скорочення непродуктивних витрат матеріально технічних ресурсів.

ЗМ 2.2. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства.

2.2.1. Трудовий потенціал підприємства, його визначення і характеристика.

2.2.2. Оцінка якісного складу кадрів.

2.2.3. Заходи, що сприяють економії живої людської праці.

ЗМ 2.3. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства.

2.3.1. Роль конкурентоспроможності підприємства в умовах ринку.

2.3.2. Оцінка конкурентоспроможності продукції.

2.3.3. Заходи по підвищенню конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Система антикризового управління потенціалом підприємства.

ЗМ 2.4. Механізм та інструменти протидії кризовим процесам.

2.4.1. Законодавство України про банкрутство підприємств.

2.4.2. Санація підприємств. Система антикризового управління.

2.4.3. Механізм та інструменти запобігання виникнення кризового стану підприємств.

Модуль 3. Управління ефективністю використання потенціалу підприємства (1 / 36)

ЗМ 3.1. Управління результативністю використання потенціалу підприємства.

3.1.1. Показники результативності використання потенціалу підприємства.

3.1.2. Удосконалення техніки та технології виробництва, розширення асортименту продукції як заходи по підвищенню результативності діяльності підприємства.

3.1.3. Роль нововведень у сферах маркетингової та фінансової діяльності підприємства.

ЗМ 3.2. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.

3.2.1. Склад проектної документації розвитку систем управління потенціалом підприємства.

3.2.2. Управління реалізації проектів по вдосконаленню виробництва.

3.2.3. Оцінка економічної ефективності впровадження проектів розвитку виробництва.

ЗМ 3.3. Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства.

3.3.1. Класифікація інноваційних ознак.

3.3.2. Закономірності інноваційного розвитку підприємств в умовах ринку.

3.3.3. Структура науково-інноваційного потенціалу підприємства.

3.3.4. Вплив інновацій на динаміку розвитку підприємства.

ЗМ 3.4. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства.

3.4.1. Організаційні заходи по впровадженню систем управління потенціалом підприємства.

3.4.2. Економічне стимулювання впровадження систем управління.

3.4.3. Шляхи підвищення ефективності систем управління розвитком потенціалу підприємства.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
1	2	3
Репродуктивний рівень		
1. Розуміти визначення та характеристики складових потенціалу підприємства	Соціально-виробнича	Організаційна
2. Знати загальні підходи щодо способів формування економічного потенціалу підприємства	Виробнича	Виконавська
3. Знати методи обчислення показників результативності використання потенціалу підприємства	Виробнича	Проектувальна

Продовження табл.

1	2	3
5. Знати сучасні тенденції інноваційного відтворення потенціалу підприємства	Виробнича	Виконавська
6. Знати структуру науково-інноваційного потенціалу підприємства	Виробнича	Виконавська
Творчий рівень		
7. Узагальнювати заходи по вдосконаленню стратегічного управління потенціалом підприємства	Соціально-виробнича	Управлінська, виконавча
8. Володіти основними методами експертної оцінки ринкової вартості потенціалом підприємства	Виробнича	Виконавська
9. Складати реферати та аналітичні доповіді з тематики, пов'язаної з проблемами сучасного розвитку потенціалу підприємства	Виробнича	Виконавська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Ансофф Н. Стратегическое управление. М.: «Экономика», 1989. – 519с.
2. Беяцкий Н.П. Кадровый потенциал организаторов производства. – Минск: «Виша школа», 1990. – 160с.
- 3.Берега А.М. Інформаційні системи і технології в економіці. Навч.-метод. посібник, - К.: КНЕУ, 2002. – 80 с.
4. Гавра В.Н., Божко Е.А. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.
5. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
6. Мордовин С.К. Управление персоналом. М.: «Питер». – 2005. – 302 с.
7. Сосненко Л. Аналіз економічного потенціала действующего предприятия. М.: «Экономическая литература», - 2004. – 208 с.
8. Ширенбек Х. Экономика предприятия. С-пб.: «Питер», 2005 – 848 с.
- 9.Тітяєв В.І. Конспект лекцій з курсу «Управління потенціалом підприємства», Х.: ХНАМГ, 2009.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація

«Управління потенціалом підприємства»

Мета вивчення дисципліни: засвоєння теоретичних і прикладних знань щодо методи і процеси управління формуванням, функціонуванням та розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи, вивчення новітніх підходів до управління формуванням, розвитком, конкурентноспроможністю потенціалу підприємства, результативністю його використання за сучасними соціально-економічними критеріями; набуття вмінь обґрунтовувати і використовувати механізми запобігання кризі та антикризового управління суб'єктами господарювання.

Аннотация

«Управление потенциалом предприятия»

Цель изучения дисциплины: усвоение теоретических и прикладных знаний относительно методов и процессов управления формированием, функционированием и развитием потенциала предприятия как сбалансированной социально-экономической системы, изучение новейших подходов к управлению формированием, развитием, конкурентноспособностью потенциала предприятия, результативностью его использования в соответствии с современными социально-экономическими критериями; обретение умений обосновывать и использовать механизмы предотвращения кризиса и антикризисного управления субъектами хозяйствования.

Annotation

« Management in potential of the enterprise »

The purpose of studying of discipline: mastering of theoretical and applied knowledge concerning methods and managerial processes by formation, functioning and development of potential of the enterprise as balanced social and economic system, studying of the newest approaches to management of formation, development, competitiveness of potential of the enterprise, productivity of its use according to modern social and economic criteria; finding of skills and to use mechanisms of prevention of crisis and anti-recessionary management of subjects of managing.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для 5 курсу денної форми навчання)

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ /годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КП/КР	РГР		
8.050.107 МЕП	3/108	9	48	24	24	-	60	10	-	-	9	-
7.050.100 ЕПМГ	3/108	9	48	24	24	-	60	10	-	-	9	-

2.2. Зміст дисципліни

(обов'язкова складова за СВО ХНАМГ ПНД та додаткова частина)
Управління потенціалом підприємства (3/108)

Модуль 1. Управління формуванням та розвитком потенціалу підприємства (1/36)

ЗМ 1.1. Основи управління формування та розвитком потенціалу підприємства

1. Структура та особливості підприємства як відкритої соціально-економічної системи.
2. Цілі і місія підприємства. Законодавство про створення підприємства, концептуальні моделі підприємства
3. Варіанти прийняття рішень у сфері управління розвитком потенціалу підприємства

ЗМ 1.2. Оптимізація структури потенціалу підприємства

1. Теоретичні підходи до визначення структури потенціалу підприємства.
2. Послідовність заходів по оптимізації структури потенціалу підприємства.
3. Визначення ефективної оптимізації структури виробничої потужності окремих технологічних підрозділів підприємства

ЗМ 1.3. Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями.

1. Сутність парадигми як економічної категорії.

2. Вартісні критерії і показники оцінки потенціалу підприємства.
3. Вплив інфляційних факторів на вартісну оцінку підприємства.
4. Вартісна оцінка і інвестиційна привабливість підприємства.

ЗМ 1.4. Інформаційне забезпечення і сучасні технології складними виробничими процесами.

1. Види і функції інформації в процесах управління.
2. Організація сучасних інформаційних систем.
3. Інформаційне забезпечення складними технологічними процесами.

Модуль 2. Управління стратегією і тактикою розвитку потенціалу підприємства (1/36)

Навчальні елементи

ЗМ 2.1 Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства.

1. Матеріально-технічне забезпечення підприємства, його характеристика.
2. Оцінка ефективного використання матеріально-технічного потенціалу.
3. Визначення резервів скорочення непродуктивних витрат матеріально-технічних ресурсів.

ЗМ 2.2. Система управління формування і використання трудового потенціалу підприємства.

1. Трудовий потенціал підприємства, його визначення і характеристика.
2. Оцінка якісного складу кадрів.
3. Заходи, що сприяють економії живої людської праці.

ЗМ 2.3. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства.

1. Роль конкурентоспроможності підприємства в умовах ринку.
2. Оцінка конкурентоспроможності продукції.
3. Заходи по підвищенню конкурентоспроможності потенціалу підприємства. Система антикризового управління потенціалом підприємства.

ЗМ 2.4. Механізми та інструменти протидії кризовим процесам.

1. Законодавство України про банкрутство підприємств.
2. Санація підприємств. Система антикризового управління.
3. Механізми та інструменти запобігання виникнення кризового стану підприємств.

Модуль 3. Управління ефективності використання потенціалу підприємства (1/36).

Навчальні елементи

ЗМ 3.1. Управління результативністю використання потенціалу підприємства.

1. Показники результативності використання потенціалу підприємства.
2. Удосконалення техніки та технології виробництва, розширення асортименту продукції як заходи по підвищенню результативності діяльності підприємства.
3. Роль нововведень в сферах маркетингової та фінансової діяльності підприємства.

ЗМ 3.2. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.

1. Склад проектної документації розвитку систем управління потенціалом підприємства.
2. Управління реалізації проектів по вдосконаленню виробництва.
3. Оцінка економічної ефективності впровадження проектів розвитку виробництва.

ЗМ 3.3. Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства.

1. Класифікація інноваційних ознак.
2. Закономірності інноваційного розвитку підприємств в умовах ринку.
3. Структура науково-інноваційного потенціалу підприємства.
4. Вплив інновацій на динаміку розвитку підприємства.

ЗМ 3.4. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства.

1. Організаційні заходи по впровадженню систем управління потенціалом підприємства.
2. Економічне стимулювання впровадження систем управління потенціалом підприємства.
3. Шляхи підвищення ефективності систем управління розвитком потенціалу підприємства.

2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Управління формуванням та розвитком потенціалу підприємства	1/36	8	8	-	20
ЗМ 1.1 Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства		2	2	-	5
ЗМ 1.2 Оптимізація структури потенціалу підприємства		2	2	-	5
ЗМ 1.3 Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями		2	2	-	5
ЗМ 1.4 Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами.		2	2	-	5
Модуль 2. Управління стратегією і тактикою розвитку потенціалу підприємства	1/36	8	8	-	20
ЗМ 2.1 Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства		2	2	-	5
ЗМ 2.2 Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства		2	2	-	5
ЗМ 2.3 Управління конкурентоспроможністю	потенціалу підприємства	2	2	-	5
ЗМ 2.4 Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та протидії кризовим процесам.		2	2	-	5
Модуль 3. Управління ефективністю використання потенціалу підприємства	1/36	8	8	-	20
ЗМ 3.1 Управління результативністю використання потенціалу підприємства.		2	2	-	5
ЗМ 3.2 Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.		2	2	-	5
ЗМ 3.3 Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства		2	2	-	5
ЗМ 3.4 Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства		2	2	-	5
Разом	3/108	24	24	-	60

2.2.2. Лекційний курс (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)	
	7.050.100 ЕПМГ	8.050.107 МЕП
ЗМ 1.1 Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 1.2 Оптимізація структури потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 1.3 Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями	2	2
ЗМ 1.4 Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами	2	2
ЗМ 2.1 Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	2	2
ЗМ 2.2 Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 2.3 Управління конкурентоспроможності потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 2.4 Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та протидії кризовим процесам.	2	2
ЗМ 3.1 Управління результативністю використання потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 3.2 Проектування систем управління потенціалом на підприємствах	2	2
ЗМ 3.3 Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 3.4 Організаційно-економічне вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства	2	2
Разом	24	24

2.2.3. Практичні (семінарські) заняття

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)	
	7.050.100 ЕПМГ	8.050.107 МЕП
ЗМ 1.1 Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 1.2 Оптимізація структури потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 1.3 Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями	2	2
ЗМ 1.4 Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами	2	2
ЗМ 2.1 Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	2	2
ЗМ 2.2 Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 2.3 Управління конкурентоспроможності потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 2.4 Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та протидії кризовим процесам.	2	2
ЗМ 3.1 Управління результативністю використання потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 3.2 Проектування систем управління потенціалом на підприємствах	2	2
ЗМ 3.3 Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства	2	2
ЗМ 3.4 Організаційно-економічне вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства	2	2
Разом	24	24

**2.2.4. Індивідуальні завдання:
курсний проект (робота), РГР, контрольна робота тощо
Не передбачено**

2.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота передбачає підготовку студента для проведення практичних занять та вивчення літературних джерел

(стаціонар: спеціаліст/магістр)

(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

Теми	Кількість годин		Форма звіту
	7.050.100 ЕПМГ	8.050.107 МЕП	
Модуль 1. Управління формуванням та розвитком потенціалу підприємства	20	20	Конспект, реферат
ЗМ 1.1 Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства	5	5	- « -
ЗМ 1.2 Оптимізація структури потенціалу підприємства	5	5	- « -
ЗМ 1.3 Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями	5	5	- « -
ЗМ 1.4 Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами.	5	5	- « -
Модуль 2. Управління стратегією і тактикою розвитку потенціалу підприємства	20	20	Конспект, реферат
ЗМ 2.1 Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	5	2	- « -
ЗМ 2.2 Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	5	2	- « -
ЗМ 2.3 Управління конкурентоспроможністю	5	2	- « -
ЗМ 2.4 Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та протидії кризовим процесам.	5	2	- « -
Модуль 3. Управління ефективністю використання потенціалу підприємства	20	20	Конспект, реферат
ЗМ 3.1 Управління результативністю використання потенціалу підприємства.	5	5	- « -
ЗМ 3.2 Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.	5	5	- « -
ЗМ 3.3 Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства	5	5	- « -
ЗМ 3.4 Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства	5	5	- « -
Разом	60	60	-

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)		Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 1.1	Тестування	15
ЗМ 1.2	Тестування	15
ЗМ 1.3	Тестування	15
ЗМ 1.4	Тестування	15
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1		
Залік		40
Всього за модулем 1		100%
МОДУЛЬ 2. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 2.1	Тестування	15
ЗМ 2.2	Тестування	15
ЗМ 2.3	Тестування	15
ЗМ 2.4	Тестування	15
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 2		
Залік		40
Всього за модулем 2		100%
МОДУЛЬ 3. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 3.1	Тестування	15
ЗМ 3.2	Тестування	15
ЗМ 3.3	Тестування	15
ЗМ 3.4	Тестування	15
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 3		
Залік		40
Всього за модулем 3		100%

2.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		ЗМ, де застосовується
1		2
<i>1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)</i>		
1.	Ансофф И. «Стратегическое управление. М.: «Экономика», 1989. – 519 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.3
2.	Беляцкий Н.П. Кадровый потенциал организаторов производства. – Минск: «Вища школа», 1990. – 160 с.	ЗМ 2.2
3.	Берега А.М. Інформаційні системи і технології в економіці. Навч.-метод. Посібник, - К.: КНЕУ, 2002. – 80 с.	ЗМ 1.4
4.	Гавва В.Н., Ложко Е.А. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.	ЗМ 1.2; 3.1
5.	Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.	ЗМ 3.2
6.	Мордовин С.К. Управление персоналом. М.: «Питер». – 2005. – 302 с.	ЗМ 2.2
7.	Сосненко Л. Анализ экономического потенциала действующего предприятия. М.: «Экономическая литература», - 2004. – 208 с.	ЗМ 3.3
8.	Ширенбек Х. Экономика предприятия. С-пб.: «Питер», 2005 – 848 с.	ЗМ 2.1; 2.4

Продовження табл.

1		2
9.	Тітяєв В.І. Конспект лекцій з курсу «Управління потенціалом підприємства»; Х. : ХНАМГ, 2007.	ЗМ 1.1-3.4
<p align="center">2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)</p>		
1	Закон України «Про оподаткування прибутку»	ЗМ 1.1-3.4
2	http: // zakon.rada.ua	ЗМ 1.1-3.4
3	http: // www.ecsocman.ru	ЗМ 1.1-3.4
<p align="center">3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)</p>		
1.	Тітяєв В.І. Конспект лекцій з курсу «Управління потенціалом підприємства»; Х. : ХНАМГ, 2007.	ЗМ 1.1-3.4
2.	Тітяєв В.В. Методичні вказівки по запровадженню практичних занять з курсу УПП	ЗМ 1.1-3.4

3. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для 5 курсу заочної форми навчання)

3.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

(за розробленими навчальними планами дійсної форми навчання)												
Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ /годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КП/КР	РГР		
7.050.100 ЕПМІ	4/144	10	20	12	8	-	124	20	-	-	10	-

3.2. Зміст дисципліни

(обов'язкова складова за СВО ХНАМГ ПНД та додаткова частина)
Управління потенціалом підприємства (3/108)

Модуль «Управління потенціалом підприємства» (4/144)

ЗМ 1. Управління формуванням та розвитком потенціалу підприємства (1/48)

Навчальні елементи

Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства:

1. Структура та особливості підприємства як виробничої соціально-економічної системи.
2. Цілі і місія підприємства. Законодавство про створення підприємства, концептуальні моделі підприємства.
3. Варіанти прийняття рішень у сфері управління розвитком потенціалу підприємства.

Оптимізація структури потенціалу підприємства:

1. Теоретичні підходи до визначення структури потенціалу підприємства.
2. Послідовність заходів по оптимізації структури потенціалу підприємства.
3. Визначення ефективності оптимізації структури виробничої потужності окремих технологічних підрозділів підприємства.

Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями:

1. Сутність парадигми як економічної категорії.
2. Вартісні критерії і показники оцінки потенціалу підприємства.
3. Вплив інфляційних факторів на вартісну оцінку підприємства.
4. Вартісна оцінка і інвестиційна привабливість підприємства.

Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами:

1. Види і функції інформації в процесах управління
2. Організація сучасних інформаційних систем.
3. Інформаційне забезпечення управління складними технологічними процесами.

ЗМ 2. Управління стратегією і тактикою розвитку потенціалу підприємства (1 / 48)

Навчальні елементи

Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства:

1. Матеріально-технічне забезпечення підприємства, його характеристики.
2. Оцінка ефективності використання матеріально-технічного потенціалу.
3. Визначення резервів скорочення непродуктивних витрат матеріально технічних ресурсів.

Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства:

1. Трудовий потенціал підприємства, його визначення і характеристика.
2. Оцінка якісного складу кадрів.
- 2, Заходи, що сприяють економії живої людської праці.

Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства:

- 1, Роль конкурентоспроможності підприємства в умовах ринку.
2. Оцінка конкурентоспроможності продукції.
3. Заходи по підвищенню конкурентоспроможності потенціалу підприємства. Система антикризового управління потенціалом підприємства:

Механізм та інструменти протидії кризовим процесам:

1. Законодавство України про банкрутство підприємств.
2. Санація підприємств. Система антикризового управління.
3. Механізм та інструменти запобігання виникнення кризового стану підприємств.

ЗМ 3. Управління ефективністю використання потенціалу підприємства (1 / 48)

Навчальні елементи

Управління результативністю використання потенціалу підприємства:

1. Показники результативності використання потенціалу підприємства.
2. Удосконалення техніки та технології виробництва, розширення асортименту продукції як заходи по підвищенню результативності діяльності підприємства.
3. Роль нововведень у сферах маркетингової та фінансової діяльності підприємства.

Проектування систем управління потенціалом на підприємствах:

- 1.Склад проектної документації розвитку систем управління потенціалом підприємства.
- 2.Управління реалізації проектів по вдосконаленню виробництва.
- 3.Оцінка економічної ефективності впровадження проектів розвитку виробництва.

Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства:

- 1.Класифікація інноваційних ознак.
- 2.Закономірності інноваційного розвитку підприємств в умовах ринку.
- 3.Структура науково-інноваційного потенціалу підприємства.
- 4.Вплив інновацій на динаміку розвитку підприємства.

Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства:

1. Організаційні заходи по впровадженню систем управління потенціалом підприємства.
2. Економічне стимулювання впровадження систем управління.
3. Шляхи підвищення ефективності систем управління розвитком потенціалу підприємства.

3.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
ЗМ 1. Управління формуванням та розвитком потенціалу підприємства	1/48	4	2	-	40
Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства. Оптимізація структури потенціалу підприємства		2	1	-	20
Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами.		2	1	-	20
ЗМ 2. Управління стратегією і тактикою розвитку потенціалу підприємства	1/48	4	3	-	40
Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства		2	2	-	20
Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства.		2	1	-	20

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6
Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та протидії кризовим процесам.				-	
ЗМ 3. Управління ефективністю використання потенціалу підприємства	2/96	4	3	-	44
Управління результативністю використання потенціалу підприємства. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.		2	2	-	20
Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства.		2	1	-	24
Разом	4/144	12	8	-	124

3.2.2. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура) 7.050.107 ЕПМГ
Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства. Оптимізація структури потенціалу підприємства	2
Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами.	2
Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	2
Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства. Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та протидії кризовим процесам	2
Управління результативністю використання потенціалу підприємства. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.	2
Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства.	2
Разом	12

3.2.3. Практичні (семінарські) заняття

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура) 7.050.107 ЕПМГ
Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства. Оптимізація структури потенціалу підприємства	1
Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами.	1
Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	2
Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства. Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та протидії кризовим процесам	1
Управління результативністю використання потенціалу підприємства. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.	2
Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства.	1
Разом	8

3.2.4. Індивідуальні завдання: контрольна робота

Теми	Кількість годин 7.050.107 ЕПМГ	Форма звіту
ЗМ1. Управління формуванням та розвитком потенціалу підприємства	6	Контрольна робота (відповідь на одне теоретичне питання та розв'язання однієї вправи по варіанту згідно методичним вказівкам для виконання контрольної роботи)
ЗМ 2. Управління стратегією і тактикою розвитку потенціалу підприємства	6	Контрольна робота (відповідь на одне теоретичне питання та розв'язання однієї вправи по варіанту згідно методичним вказівкам для виконання контрольної роботи)
ЗМ 3. Управління ефективністю використання потенціалу підприємства	8	Контрольна робота (відповідь на одне теоретичне питання та розв'язання однієї вправи по варіанту згідно методичним вказівкам для виконання контрольної роботи)
Разом	20	-

3.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота передбачає підготовку студента для проведення практичних занять та вивчення літературних джерел

(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

Теми	Кількість годин 7.050.107 ЕПМГ	Форма звіту
ЗМ1. Управління формуванням та розвитком потенціалу підприємства	40	Конспект, реферат
Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства. Оптимізація структури потенціалу підприємства	20	- « -
Парадигма управління потенціалом за варіативними критеріями. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими процесами.	20	- « -
ЗМ 2. Управління стратегією і тактикою розвитку потенціалу підприємства	40	Конспект, реферат
Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	20	- « -
Управління конкурентоспроможністю. Система антикризового управління потенціалом підприємства. Механізми та протидії кризовим процесам.	20	- « -
ЗМ 3. Управління ефективністю використання потенціалу підприємства	44	Конспект, реферат
Управління результативністю використання потенціалу підприємства. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.	20	- « -
Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства	24	- « -
Разом	144	-

3.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю	Розподіл балів, %
Поточний контроль зі змістових модулів	
Комплексна контрольна робота зі змістових модулів	60
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ	
Екзамен	40
Всього за модулем	100%

3.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1.	Ансофф И. «Стратегическое управление. М.: «Экономика», 1989. – 519 с.	ЗМ 1 ЗМ 3
2.	Беляцкий Н.П. Кадровый потенциал организаторов производства. – Минск: «Вища школа», 1990. – 160 с.	ЗМ 2
3.	Береза А.М. Інформаційні системи і технології в економіці. Навч.-метод. Посібник, - К.: КНЕУ, 2002. – 80 с.	ЗМ 1
4.	Гавва В.Н., Ложко Е.А. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.	ЗМ 2; 3
5.	Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.	ЗМ 3
6.	Мордовин С.К. Управление персоналом. М.: «Питер». – 2005. – 302 с.	ЗМ 2
7.	Сосненко Л. Анализ экономического потенциала действующего предприятия. М.: «Экономическая литература», - 2004. – 208 с.	ЗМ 3
8.	Ширенбек Х. Экономика предприятия. С-пб.: «Питер», 2005 – 848 с.	ЗМ 2;
9.	Тітяєв В.І. Конспект лекцій з курсу «Управління потенціалом підприємства»; Х. : ХНАМГ, 2007.	ЗМ 1-3
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)		
1	Закон України «Про оподаткування прибутку»	ЗМ 1-3
2	http: // zakon.rada.ua	ЗМ 1-3
3	http: // www.ecsocman.ru	ЗМ 1-3
3. Методичне забезпечення (ресстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)		
1.	Тітяєв В.І. Конспект лекцій з курсу «Управління потенціалом підприємства»; Х. : ХНАМГ, 2007.	ЗМ 1-3
2.	Тітяєв В.В. Методичні вказівки по провадженню практичних занять з курсу УПП	ЗМ 1-3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Тітяєв Віктор Іванович

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни

„Управління потенціалом підприємства”

для студентів 5 курсу денної та 5 курсу заочної форми навчання спеціальностей 7.050.100 і 8.050.107 – „Економіка підприємства”

План 2010, поз. 181 Р

Підп. до друку 09.11.2010 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60х84 1/16

Ум. друк. арк. 1,5

Зам. № 6521

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001